

som Banken maa foretage, idet der slaas ned paa sundt og usundt i Kraft af høj Diskonto og stærk Kreditindskrænkning. Det er det, som dette Forslag giver og intet andet.

Staaende overfor Valget imellem, om vi skulde fordele Trykket efter visse Planer, eller vi, som her — forudsat at Nationalbanken gaar med —, skal have det saaledes, at de banktekniske Midler alene løser Spørgsmaalet, kan vi ikke være i Tvivl om Valget. Og det bliver jo ikke alene saaledes, at en eventuel Fabrikant gaar i Stykker; hvem interesserer sig for et saa infamt Menneske som en Fabrikant? Det vilde jeg ikke finde rimeligt, at nogen gjorde; men Følgen vilde tillige blive, at de ædle Mennesker, som tjener i hans Brød — en stor Modsætning til Fabrikanten selv — gaar ud i Arbejdsløsheden. (*Statministeren* [Stauning]: Hvorfor?). Fordi Kreditindskrænkningen og Diskontoforhøjelsen, hvis de virkelig skal have valutamæssig Betydning, meget let kan faa et saadant Omfang, at Virkningen deraf maa blive, at en Række Virksomheder standser. Det er jo det forunderlige ved Socialdemokratiet, og desværre gælder det jo i næsten lige saa høj Grad de Radikale, at de tror, man kan gennemføre Foranstaltninger af denne Art, uden at nogen som helst mærker det. Det er jo et fuldkomment Fejlsyn.

Jeg gentager derfor: det, vi har villet, er: Trykket fordelt efter bestemte Planer; men det, som sker, er Gennemførelsen af en Ordning, med Hensyn til hvilken man aldeles ikke aner, hvorledes Virkningen vil blive. Da vi fornuftigvis maa foretrække, saa vidt det er menneskelig muligt, at faa en Ordning, hvis Virkning vi kan overse, fremfor en Ordning, hvis Virkning vi aldeles ikke kan overse, saa kan der ikke paa nogen Maade være Tvivl indenfor mit Parti om, at denne Ordning, som ikke giver nogen som helst Sikkerhed for, hvorledes Fremtiden skal være, kan vi ikke gaa med til.

Reedtz-Thott: Man har ganske tydeligt Følelsen af, at den foreliggende Sag i alt Fald paa de sidste Stadier skal drives igennem Rigsdagen med en meget betydelig Fart. Man ser jo ogsaa i dette høje Ting mærkelige Udslag af Fortrydelse over, at det ikke gaar hurtigt nok; om det er den endnu ubeskattede Julegaas, der vinker, eller man muligvis er kommet til den sikre Overbevisning, at man har naaet et fortræffeligt Resultat ved denne Ordning, om det er saadanne Motiver eller andre Motiver, der har gjort, at man har et saadant Hast-

værk, er det vistnok paa det nuværende Tidspunkt meget vanskeligt at efterspore.

De tre Partier i Landstinget er blevet enige om noget, som fra vor Side er blevet meget stærkt kritiseret i alle Enkeltheder. Jeg skal ikke her komme ind paa Enkelthederne. Der er ikke Tvivl om, at Landstinget glæder sig overmaade meget over, at Sagen er blevet ordnet deroppe; men om der nu egentlig er Grund til denne Glæde udover det rent politiske, og om denne Glæde vil holde sig ret længe, det kommer eller burde i alt Fald for en overvejende Del komme an paa, om Resultatet er godt. At vi fra konservativ Side stadig har sagt, at vi betragter denne Sags Løsning paa dette Grundlag som slet, skal jeg ikke gentage, men jeg tror nu alligevel, at den Kritik, vi har udøvet, er begyndt, allerede inden Lovforslaget er blevet vedtaget i dette høje Ting og i den høje Rigsdag, at have en vis Virkning hos ikke saa faa af de tre Partiers Rigsdagsmedlemmer. Det er ikke sejrbevidste, trykke Miner, man har set i Rigsdagen i de allersidste Dage.

Der er et ganske enkelt Spørgsmaal, jeg vil røre ved, det er Nationalbankens Forhold til dette Lovforslag. Det er blevet omtalt meget udførligt — det ærede Medlem Hr. Rode anvendte næsten al sin Tid til at dvæle ved dette Spørgsmaal —, saa jeg maa maaske ogsaa have Lov at sige nogle enkelte Ord derom. Hvis Nationalbanken fastholder sin Nægtelse af at lade sig juridisk binde — og jeg for mit Vedkommende maa sige, at jeg mener, at Nationalbanken er baade berettiget og forpligtet til at fastholde sit Standpunkt —, saa kan den højtærede Statsminister vel ikke efter dette Lovforslag forlænge Moratoriet, men der er dog vel ikke en eneste Mand eller Kvinde i denne Rigsdag, som ikke er enig om, at Moratoriets Forlængelse er absolut nødvendig.

Jeg vil gerne pege paa den Forskel, der er paa § 1 i Forslagets nuværende Skikkelse, og Forslaget, som det forlod dette høje Ting. I Folketingets Affattelse var ifølge § 1 Statsministeren bemyndiget til at forlænge Moratoriet i to Aar og ifølge § 3 bemyndiget til at afslutte en Overenskomst med Nationalbanken af et nærmere skitseret Indhold. Nu er i § 1 Moratoriets Forlængelse gjort afhængig af Nationalbankens Accept af de Betingelser, Lovens § 3 foreskriver, og man ved, at endnu saa sent som i Dag har Nationalbanken nægtet at gaa ind paa denne juridisk bindende Forpligtelse. Rigsdagen vil altsaa tvinge Nationalbanken enten til at paatage sig en ubetinget